

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

REMEYS CONTRA LA FILOXERA

CONFERENCIA DONADA 'L 25 DE NOVEMBRE PER LO CATEDRÁTICH DE HISTORIA NATURAL DEL INSTITUT PROVINCIAL DE BARCELONA, DON MANEL MIR Y NAVARRO EN L' INSTITUT AGRÍCOLA CATALÁ DE SANT ISIDRO, SEGONS NOTAS TAQUIGRÁFICAS DE NOSTRE SERVEY PARTICULAR.

(Acabament.)

M. Planchon diu que es indemne la *vitis vulpina*; encara que, com he dit, s' enten per indemne 'l vegetal que pot viure ja per no esser atacat ja perque, no essent atacat no 'l perjudica; altres fan diferencia entre 'l que no es atacat (indemne) y 'l que essent atacat viu no obstant y la filoxera, y en aquest sentit alguns admeten la *cestivalis*, la *cordifolia*, la *labrusca* y altrás, pero 'ls mateixos que aixó admeten, diuhen; segons en lo país que viscan, segons sian los ceps més ó ménos potents, aixís sucumbiran ó no á la filoxera; de manera que dependeix de la potencia vegetativa, de las condicions especials en que 's troba tal ó qual cep, y com precisament aixó no porta en sí la indemnitat podém deduir d' aixó que hi ha una sola especie indemne la *vulpina*, y respecte á las altrás especies citadas que 's consideran com á resistentes, es cuestionable si ho son ó no, perque sa resistencia dependeix d' una pila de circunstancias que es fácil que no hi concorrin sempre y sucumbeixin á la acció de la filoxera: aquesta es la veritat.

Tenim, donchs, que en realitat, respecte á la indemnitat molt poch podém assegurar; més los fets venen á corroborar que las especies indemnes son molt pocas ó no n' hi á cap.

Segona cuestió: *Si las condicions de nostra terra son apropiadas pera 'l cep americá.*

Las condicions de nostra terra... Per de prompte dech dir, que no hi ha estadística ni estudis fets sobre aquesta cuestió, y per consegüent que 's desconeixen quasi en absolut las condicions climatològicas y las condicions geognosticas de postra terra en general; no hi ha donchs termes pera comparar l' estat ó condicions climatològicas y geognósticas de nostre país ab las dels Estats-Units. Seria molt fácil, quasi segur que estigués millorat nostre país; es fácil que tinga més condicions pera 'l

cep americà a quest que aquell, pero aixó considerat aixís en general y res més, perque hi ha que tenir en compte que del nostre país no 'n coneixem ni las temperaturas extremas, ni las temperaturas mitjas, ni tampoch las líneas isoterms, ni las líneas isoterms, ni las isoquimeras, es a dir, no coneixem res del estat higromètrich de cap de nostras comarcas, en una paraula estèm com a las foscas, no hi ha que preguntar res respecte de si en tal terreno predomina la sílice, en tal altre no hi predomina cap d'aquestos elements, sino que uns y altres hi son per igual; aixó considerat aixís, en general; pero especialment; tal terreno te una orientació, tal altre un altra distinta, tal terreno té unas condicions topogràficas, tal altre unas altras. Aixó ho sabem en general també, pero en absolut no s'ha fet cap estudi fixo.

Donchs bé; pera que nosaltres poguessem assegurar que tal ó qual especie americana pot viure en tal ó qual lloch, fora precis que per endavant se tinguessen datos fixos respecte a totes aquestas condicions; y com aquestos datos no s'tenen, se compren que tot lo que podem fer respecte a la cuestió de si 'ls ceps americans viuen ó no en aquest país ha d'esser mirar de ensajarlos en diferents llochs. Jo crech que ara com ara ja no hauriam d'estar en l'ensaig, sino en la aplicació de remeys.

Tercera cuestió: *qualitats del fruyt que produheix y necessitat dels empelts.* L'altre dia tingui'l gust de sentir al meu estimat amic lo Sr. Tobella, que digué que no obstant d'haverse obtingut lo vi dels ceps americans que ell observà no en un celler, sino en un laboratori y d'una manera, per consegüent, lo més exquisida possible, la varietat Jacquéz, trobà que donava un vi bastant semblant al nostre vi negre per la coloració; y desseguida afegí que tenia un gust com de mora que's separava del gust de nostres vins europeus, sobre tot del espanyol. Es veritat que no s'ha tractat encara la cuestió de la riquesa alcohólica, pero no obstant y aixó diré que la riquesa alcohólica de nostres vins es en general superior a la dels vins americans. Item més diré, que'l fruyt americà en sí, està molt per sota de nostres fruyts, y sino aquí van probas.

Lo mateix Sr. Tremols al ressenyar son viatge als Estats Units, diu que no pogué trobar cap vi pur: es a dir, que en los Estats Units no s'espendeix vi pur; hi ha dificultat d'obtenirlo, fotes barrejat ó compost. Pero no n'hi ha prou ab aixó; no solament no s'obtenen vins purs, sino que s'han fet experiencias pera poder aclimatar lo cep europeu, es a dir l'originari d'Assia; més encara 'ls mateixos homes que s'dedican a la cuestió de viticultura y vinicultura a América posan en dubte avuy si'l cultiu del cep es ó no a propòsit pera aquell terreno. ¿Qué v'ol dir tot aixó? Vol dir que 'ls fruyts que s'produheixen ab los cep a

americans ahont son indigenas, no son ni de molt los nostres perquè s' veuen obligats a obtenir vins compostos, no podent-los obtenir purs; que s' han fet ensaigs pera aclimatar ceps dels nostres, posantse en tela de judici si es apropósit aquest terrenó pera 'l cep, cosa que nosaltres no fem perquè sabem que nostre terrenó ja es bó, limitantnos a fer tots los possibles pera que desaparegan nostras vinyas.

Queda sentat en tesis general que 'ls vins americans están molt per sota dels fruyts y caldos que de las nostras vinyas obtenim. Es clar que si 'ls fruyts que produheixen los ceps americans son de pitjor condició que 'ls nostres, podem obtenir fins a cert punt una compensació fent servir de patró ó empelt al cep americá pera nostres ceps.

Aixó no té retop, perquè sabem que en que tinga un pres-seguer la soca de admetller, lo fruyt son préssecs, y que si a la soca d' un cep americá s' hi empelta un cep dels nostres lo producte que obtindrem será nostre producte; aixó s' compren perfectament, pero quan parlarém d' aixó ja veurém los inconvenients que ofereixen aquestos empelts.

Per consegüent, ja tenim que 'ls ceps americans, fins donat cas de que poguessen viure en nostre terrenó, que no sabem si hi tindria una bona habitació, no ns proporcionarian un resultat igual al que ns proporcionan los ceps nostres.

Quarta cuestió: *manera de produhir los ceps americans, inconvenients que ofereix la reproducció per llevar.*

Donat que admetém ja lo que porto indicat y admetessem com a bó que poguessen viure en nostra terra los ceps americans, etc., etc., s' ofereix desseguida la cuestió de dir ¿podém reproduhirlos? Se dirá, poden reproduhirse per llevar, per estaca, per empelt, etc., pero que donada nostra llegislació actual en los llochs ahont no hi ha filoxera no s' poden importar arrelats los ceps: s' han de sembrar pera obtenirlos y jo vaig a exposar los inconvenients que hi ha en la sembra del cep.

Primera dificultat, la d' obtenir llevar que sia verdaderament la de la planta que se 'ns diu. La majoria de las vegadas las llevors que s' obtenen comprantlas son especies distintas de las que s' diuhen: aquesta es la veritat. Pero fins admetent que vingán las especies que s' demanan completament puras, si se 'm permet la expressió, sembrada la llevar, lo cep tarda, com tots vosaltres sabém, lo menos tres ó quatre anys a poder donar resultats. Pero no es aixó sol, sino que fins obtenint las llevors directament de la planta mare y suposant que no s' cullin unas llevors per altres, los fets nos ensenyan que las llevors de la planta mare no sempre s' reproduheixen ab los mateixos caràcters que la planta mare tenia. No es aixó sol tampoch, sino que admetent, lo que no s' pot admetre per regla general, que sia

la llevar d' una especie pura y reproduhesca 'ls ceps ab tots los caràcters inherents a la mateixa, se sab que al cap de dos ó tres generacions, tenen las plantas tendencia á recuperar sa forma salvatge, surtint de sa forma cultivada.

Si, donchs, la reproducció per llevar ofereix la tardansa per obtenir resultats y per últim se sab ab seguretat que han de degenerar, tot aixó son altres tants inconvenients que ns ofereixen los ceps americans.

Donat que tot aixó logri salvarse, que tinguem llevar pura, que no degeneri y reproduheixi plantas iguals á la mare, que pugui viure en nostre país, que se li esculleixi un terrenó apropiat, que s' fassin aquestos estudis de que vos he parlat, en una paraula, que s' solventin tots aquestos inconvenients, queda sentada la base de que 'ls fruyts que produhirán no són los nostres y que hi ha necessitat d' empeltarlos.

Y aquí la quinta dificultat ó cuestió. Hi ha que dilucidar, respecte dels empelts, primer ¿lo cep de tal ó qual especie ahont viurá millor ó viurá igualment per tot arreu? Lo segon no es admisible. Lo cep necessita ó exigeix (y ho ha demostrat la practica) terrenos specials.

Donat cas que viscan, admés que viscan aquinas especies dels americans serán mes apropiat per servir de patró de tal ó qual especie de las nostras que també necessitará condicions apropiat per viure? Es una cuestió per solventar també. Los homes que n' han tractat, indecisos, uns diuen que es bona tal ó qual varietat, pero estan cambiant d' opinió á cada punt. Perqué? Perque no s' ha dit la veritat de la cosa, en una paraula, si per una part veym la necessitat dels empelts, per altra part veym que nobis diu quina classe d' empelts son los mes apropiat, ni quins ceps americans convé adoptar com á patrons y quins viuen millor, donadas tals ó quals condicions, es á dir, una pila de cuestiones per resoldre desde 'l moment que volém fitarnos en brassos dels ceps americans, y tots los que ns han proposat los ceps americans com un medi salvador, una de los, á mon entendre (ja he dit que dich lo que sento), ó be no han estudiat totes aquestas cuestiones ab lo criteri y latitut que s' mereixen, lo de no, portan miras que no vull calificar.

Tenim, donchs, que 'ls ceps americans ofereixen una serie de dificultats: la substitució de nostres ceps pels americans es un problema complejo, indeterminat, y que tardará á mon veure en poderse determinar de una manera absoluta. No obstant ¿voldrá dir aixó que abandonem tota esperansa de salvació? No, res d' aixó lo que vol dir es que no aném á cegas, que si s' plantan ceps americans y s' empeltan, se fassin los experiments de manera que al mateix temps poguem conèixer tots los extrems que s' necessitan per plantar després nostras vinyas,

poguém donarnos compte de las condicions que exigeix la vida de aquellās plantas.

Hi ha més encara; darrerament M. Mayet admet que, al ménos los ceps americans, venen á esser un atractiu pera la filoxera. S' ha demostrat que ahont hi ha ceps americans la filoxera no 's posa en los ceps europeos; de manera que 'ls ceps americans en los llocs ahont no hi ha filoxera son més un perill que altra cosa. Per aquesta rahó, y tenint en compte aixó, deya jo molt temps ha: que s' estableixin vivers ab las degudas precaucions; perque ja allavors coneixia una mica lo que ara 's posa en evidència.

Ara bé, no obstant y tots aquestos inconvenients, repeteixo apodém nosaltres dir que rebutjém los ceps americans? No, repeteixo, que hi ha necessitat de plantar ceps americans en llocs á proposit, pero que 's fassa de la manera sensata, de la manera racional que convé, y no que 's vagi á cegas com he indicat.

Si 'ls ceps americans nos ofereixen tants inconvenients; si 'l cultiu directe d' ellis no 'ns pot proporcionar lo fruyt que 'ns proporcionan nostres ceps; si per bons que fossen, dema que nostres ceps sucumbissen á la filoxera haurian de passar molts anys fins que tinguessém cullita dels ceps americans, se compren que 'ns vejém obligats á conservar nostres ceps per tots quants medis se trobin. La desaparició de nostres ceps, á mon parer, seria la més gran desgracia, la ruina y la miseria del país.

Ara bé; pera conservar nostres ceps ¿quins medis podém posar en joch? Per una part ja he dit que deuen pendres algunas precaucions respecte de la provincia de Barcelona; es la obligació que tinch com á individu de la Junta de defensa contra la filoxera, tractantse d' Espanya en que hi ha tanta extensió de vinyas no invadidas, gracias á Deu: jo francament evitaria per tots los medis, per més dificultats que hi hagués, per una part la introducció de substancias contumassas; per altra part establiria una vigilancia exquisida, y allá ahont se presentés un foco de filoxera, ja vaig dir allavors y dich ara sense contemplacions de cap mena l destruhiria, pero no l destruhiria partint del centre cap á la periferie, sino al revés, acorralaria á la filoxera de la periferie cap al centre, es á dir partiria de la part que estés encara sana y acabaria ab los focos destruhiria, arrasaria per complert fins á arribar al foco filoxerich. Aquest es lo meu modo de pensar.

Senyors, quan á consecuencia d' una afecció 's presenta un individu ab un membre cangrenat ¿qué es lo que fa 'l cirurgiá? No comensa per tallar la part cangrenada sino que talla desde la part sana y separa aixís tota la porció cangrenada. Aixó es

lo racional, lo lógich: donchs de la mateixa manera procediria respecte á la filoxera.

Tots los demás medis, la submersió ó inmersió son impossibles de verificar en nostre país; l'enarenament, lo posar arena en condicions convenientes, en cantitat suficient es impossible de practicar: los insecticidas, lo sulfuro de carbono, los proto-carbonats, senyors, donan resultats pero no son ni de molt satisfactoris. No estém veyent que nostres vehins están combatent de bó y millor y están perdent lo dormir ensajant medis que produheixin algun resultat, pero no d' una manera general? Y la proba está en que están fent tots los que poden pera trobar un medi pera combatre á la plaga; si l' tinguessen no l' buscarian.

Jo no dich pas que s' rebutin aquestos medis: res d'aixó. No s' pot negar que s' han obtingut resultats ab los insecticidas, pero aquestos resultats no están á la altura de las necessitats, son en general problemátichs, s' enten donantlosi una aplicació general.

Donchs bé; tenim, y es la veritat que als ceps americans podran esser un recurs extrém, y molt digne de tenirse en compte; tenim que ls insecticidas empleats serán un remey paliatiu pero no es absolut avuy dia. Y ara entro de ple á parlar d' una altra cuestió: de la necessitat, de la conveniencia quan ménos en que estém de emplear tots aquells medis sian de la classe que s' vulga que s' encaminin á obtenir lo resultat que os parlava avans; la conservació de nostras vinyas.

Jo, senyors, com á metje que só, dech dir que quan á consecuencia de trobarme davant d' un malalt patint d' una afecció que podém dir racionalment que la ciencia no te remey pera combatrela, se m' proposa un medi empirich, si el medi empirich que se m' proposa judico ó veig que no pot perjudicar, no m' oposo á que s' emplehi. La raho es clara; comenso per dir: la ciencia es impotent, en la casa se m' diu: sens ha dit tal ó qual remey que sot donar bons resultats. Si pogués perjudicar al malalt y pogués durlo á un fi desastrós, naturalment m' hi oposaria; pero si per una part sé, que l' remey empirich que s' proposa no pot perjudicar al malalt, relativament á la afecció que pateix, y per altra no se si pot donar bons resultats, lo natural es que diga, y ho dich quan tal cas se m' presenta: que s' emplehi aquest medi. Donchs, senyors, respecte á las vinyas estém en aquest cas: la ciencia diu, tant en los discursos que s' han pronunciat, com en tots los medis proposats; en tot lo que s' ha dit y escrit: no tenim cap medi infalible, y no obstant la filoxera ns va invadint.

Aquesta es la situació. Donchs si ns trobem ab que la ciencia no ns posa á la má un medi pera deslliurnos de la desgracia,

si demà ó avuy se presenta, ó s' ha presentat un medi empírich que no puga perjudicar á nostres ceps, y per altre part tal vegada puga donar bons resultats, lo racional es emplearlo; y al emplearlo ferho de tal manera que poguém verificar una observació detinguda, que poguém seguir pas á pas los resultats que obtinguém, pera poder veure si aquestos resultats son positius y llavors utilitzarlos, ó si son negatius, rebutjarlos. Aixó es lògich.

Donchs bé; estant la cuestió en aquest terrenó, vull parlar d' aquest medi empírich que se 'ns ha vingut á sobre; l' Oli-Roux: alguns medis empírichs s' han alabat, y, ensajats no han donat resultats; pero jo dech parlar partint de datos fixos: per una part ab fets pràctichs meus y per altra ab lo que he pogut recullir d' haverho sentit á dir ó llegit, de tot lo qual pot ser, pot ser, poguém obtenirne algun resultat.

Quan se tingué, per primera vegada, noticia á Barcelona del Oli-Roux, jo vaig proposar en la Junta de defensa, que s' ensajés, perque jo proposo que s' ensaji tot, y encara que crech que s' feu, no he pogut saberne 'l resultat. Pero un amic meu l' ensajà també en duas plantás: un gerani y una perera. Lo gerani si no era mort, poch se n' hi faltaba: no tenia més que dos petits botons á prop de l' arrel, pero estava completament sense fullas, no obstant y estar en la temporada de estiu; á son temps havia tret flors, pero ja li havian caygut en una paraula, s' estava morint. Se li posá l' Oli-Roux, y al cap de molt poch temps, lo gerani dels dos botons que estavan prop de las arrels, no obstant d' estarja fora de temporada, ne tragué quatre fulletas primordials, seguint molt temps vert y ufanós com si volgués tornar á florir. En quant á la perera havia tret noves fullas, y está florint estant en época distinta de la de florescencia. Aquest es un fet positiu: pero vaig veure que encara mon amic descuydá bastant las observacions, y volguí ferlas per mi mateix. A falta d' altre lloch millor, tenia una pomera en una caseta que tinch á Sant Gervasi, que estava casi morta, de tal manera, que no havent produhit may fruyta, l' havia empeltat de perera, més l' empelt no havia anat bé, havent donat sols dos brotets per sota l' empelt. Hi vaig aplicar l' Oli-Roux, y 'ls dos brots han crescut extraordinariament: de l' un se n' han tret quatre pomas, que cada una, sense exagerar pensava nou unsas. Aquestos son fets positius; pero aném més enllá; faig referencia á mon estimat amic lo Sr. Tobella. Després de sa lluminosa conferencia, m' hi vaig acostar preguntantli: ¿es veritat que las vinyas que V. ha vist filoxeradas estavan en millor estat? Si senyor. Més en Agost últim s' enviaren comissionats per la Societat hortícola de Marsella, é informaren sobre 'ls resultats obtinguts ab l' Oli-Roux, y sos informes son

altament favorables, de manera que no solzament se li concedí medalla al inventor, sino que se l'ha proposat pera la gran medalla. Aquestos son fets positius, uns que jo he vist, altres que se per haverlos sentit a personas que estimo y que no tenen interés en enganyarme. Quan dias passats ns deya l Sr. Tobe-lla: jo no sé si l Oli-Roux era la causa d'aquells bons resultats obtinguts, pero la cuestió es que hi havia diferencia entre il tros de vinya que observavam y las del voltant jo entre mi deya: no, es efectivament l Oli-Roux perque se va en busca de un medi y l que l tingues, indubtablement hauria dit la veritat sobre l nom del experiment; y com que no crech que tinga interés ningú en anomenar Oli-Roux empleant altre medi, per aixó crech que era efectivament l Oli-Roux y no altre li que produhi ls bons resultats obtinguts.

S'han oposat una porció d'objeccions: la primera vegada que vaig parlar del Oli-Roux se m'objecta que tota substancia grassa es difícil d'esser absorbida. Segons sembla l Oli-Roux no mata la filoxera sino que dona major potencia al cep ó plan- tas a que s'aplica. Jo crech que la explicació no es tan difícil: en primer lloch no sabem sa composició; en segon lloch sabem la facilitat ab que s converteixen los ácits grassos en substan- cias absorbibles transformantsels en sals, lo que passa sovint en nostra economia. Nosaltres tenim que ls oleats y margarats son absorbibles en forma de sals. Los oleats y margarats no son absorbibles y no obstant ningú nega que pogan transfor- marse en substancias assimilables. Aixó es lo que pot dirse avuy. Per altra part jo vaig a buscar los fets y aquestos, des- prés d'una observació detinguda, me manifestan que efectiva- ment aplicant tal ó qual procediment adquireix lo cep major potencia, dona la terra major força de vegetació, de manera que la vida del cep es compatible ab la de la filoxera; se com- pren, donchs perfectament que en los punts ahont hi ha filo- xera estem obligats a emplearlo y en los punts ahont no n hi ha estem obligats a ensajarlo. La raho es convincent: ¿ha de perjudicar a la planta? Se ns deya l altre dia per un de nostres consocis: pot haverhi dificultats, «si l cep adquireix major po- tencia, la adquirirá empobrintse l terreno.» Contestació meva: ¿y per ventura si adquirissen major potencia, los elements que extragués del terreno, no tenim a ma poderhi fer recuperar de nous? ¿Qué necessitan avuy res d'abono? Si la producció es superior a lo que necessita posemhi més. Un altre ns feu altre objecció y ns digué: «es molt fácil que en mos vinyats tot se converteixi en sarments y fullas y no m donguin fruyt.» Senyors ¿no tenim medis en la manera de cultivar pera evitar en molts ocasions aquestos inconvenients? Y per altra part ¿que es lo que jo proposo? Un ensaig senzillament; que posém

en joch tots los medis que pugan conduhirnos á conseguir un resultat tal com desitjem. Res aném á perdre. ¿Veyém que no donan los resultats desitjats? Estém en ocasió de dir: no acceptém aquest medi. ¿S'hi va á perdre gran cosa en que s' ensaji? Que 'ls nombrin comissions pera que tals ó quals propietaris disposin de tals cepes ó plantas pera que 's puga ensajar d' Oli-Roux. No crech que hi haja dificultats y en cambi ventatjas que podém obtenir: las que 'ls fets venen á corroborar; tenim un altre medi que oposar á fi de que no 's destruheixin nostres vinyats.

Jo crech que en realitat venim obligats á ensajar aquest procediment que als ulls de tothom que judiqui racionalment no ns pot perjudicar y en cambi pot donar exelents resultats si efectivament es lo que jo entench. Y á fi de no cansar més al auditori, finalisaré donant las gracias per una part per la benevolencia que ha tingut ab mi; y per altra, formulant una protesta: lo que he dit ho dich per lo que sento; no tinch altre objecte que afavorir los interessos del meu país, que veig seriament amenassats, y no tinch altra mira, no crech que ningú puga tenirla, sino la de que 's fassi 'l bé per lo sol mérit de fer lo bé. He dit. *(Aplausos)*.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

Societat d' estadística de Marsella.—Lo dijumejé passat tingué lloch la sessió de recompensas y entre ellas fou concedida una gran medalla á Mr. Roux per son *oli anti-filoxerich ó adob morambich*.

Exportació de bestiar.—La exportació de bestiar boví de Galicia als ports d' Andalucía's, reanima. Darrerament han sortit de Vigo pera Cádiz dos vapors conduhint 210 caps.

Ayans, los traficants gallegos feyan las remesas per son compte, y ara son los andalusos los que acudeixen á las firas gallegas y fan las compras. Ha prés també molt increment la exportació del bestiar en Inglaterra per lo port de la Coruña, á causa de la cast total desaparició de la *glosopeda*. Molts dels caps que s' embarcan portan los nous cascós que reemplassan als ungüols desgarnits per la malaltia.

En Mallorca es també molt activa la exportació del bestiar perquè, especialment pera Catalunya. Se calcula en 16000 caps la exportació anyal, qual valor no baixa de 13 á 14 milions de rals.

Castelló de la Plana.—La canya de sucre está passant per un períodó de proba en aquesta horta. ahont se cultiva la suficient pera donar abast al dos ingenys instalats en aquesta Plana. Las neus que cubriren las montanyas d' aquesta provincia y un altre nevada que 's repetí després, mantenen en congoixa á tots los cultivadors. Per ara res pot encara presagiar-se sobre si la baixa temperatura que experimentém haurá causat percanços á la canya; si tal succehís, seria un cop fatal pera la estensió del cultiu, que alguns han acceptat ab repugnancia.

L'aparat de plujas s' ha convertit en neu en las montanyas y una plujeta en las planuras, insuficient pera las atencions del arbrat y també dels sembrats, y sobre tot mes insuficient pera proporcionar la deguda rahó als nous y numerosos vinyats que s' han plantat. Lloable seria aquest nou y multiplicat cultiu, tractantse de terrenos herms y també d' alguns destinats á cereals, pero quan incitats molts pe'l seu de la ganancia, han arrancat, com succeheix aquí y pobles vehins, estensos y desarrollats garroferars, convertintlos en novas plantadas de vinyats, es per demés vituperable, y ha de venir dia que aquestos tals han de lamentar sa errada. May es admisible, tractantse de garroferars, lo pretext de que eran peresosos y llevavan poch fruyt, perque en mans de personas industriosas, per lo cultiu, poda, empelt ó multiplicació de mascles, produheixen sempre sanejats fruyts.

Alcalá.—Hi ha gran paralisació en las compras del vi, de modo que molts propietaris se dedican á vendrel á la menuda, perque'l comer está molt callat. Lo preu d' aquest lliquit, encara que nominal, es de 13 rals cínter, ó sia 11 litres 77 centilitres.

També ns diuen que s' está molent la oliva, qual classe es aquest any superior, á pesar d' haverse corcat una mica'l fruyt ab las calors del passat Novembre. Son preu, 33 rals arroba valenciana.

MERCAT DE TARONJA.

Diuen de Castelló de la Plana que la extracció de la taronja dona comens en lo present any ab los millors auspici als paissos estrangers. Sempre succeheix lo mateix: las primeras remesas á Inglaterra y Fransa obtenen molt bons preus, s' animan ab tal motiu los confeccionadors, posan en activitat tots sos medis pera preparar la major quantitat possible de caixas; los hortelans, en vista d' aixó, extreman sas pretensions y la taronja arriba á adquirir en las hortas lo preu de 15 pessetas lo miler; aixís y tot, s' acumulan en los magatzems grans acopis; los vapors omplan sas bodegas de caixas en Valencia, Burriana, Almazora, Castelló y altres punts, y tal abundancia en los mercats estrangers, abarateix l' article. A la gran concurrencia en los mercats hi ha que afegir altraz circumstancias que contribuheixen al idéntich resultat de la depreciació d' aquest fruyt. La confecció acelerada y en molts cassos defectuosa, la acumulació de grans partidas de taronja en los magatzems y sa permanencia en ells durant més temps del ordinari, los accelerats y mal acondicionats transports als punts d' embarch, la estancia de la mercancia en la platja, exposada á la acció dels agents atmosfèrics, y apart d' aixó la manera brusca com se tractan las caixas, tant al embarch com al desembarch, ocasionan la fermentació, pudridura ó inutilisació de part del fruyt, y encara que no sia més que'l mal aspecte á sa arribada als mercats estrangers, son concausas que contribuheixen en las segonas y multiplicadas remesas, á sa depreciació. D' aquí'l marasme que s' ha apoderat, no sols dels confeccionadors, sino dels hortelans; fet que's repeteix d' alguns anys ensá en vigílias de Nadal. Comensá en últims d' Octubre y primers de Novembre, pagantse'l miler, sense distinció de classes, á 50 rals, puja á la meytat y últim del citat, á 14 y 15 pessetas, y avuy apenas hi ha confeccionadors que paguin á 50 rals las de primera y segona mida, deixant en los arbres los de tercera y quarta. Pero es de esperar, com ha succehit altres anys, que's restabliran las tranzaccions y ls

preus recobrarán sa normalitat, en benefici d' hortelans y confeccionadors.

La Revista Comercial diu lo següent:

«Encara que no tan activa com la passada quinzena, ha continuat bastant animada la exportació de la taronja, durant lo període que ressenyem avuy.

Los principals destínos han sigut los d' Inglaterra y América, quals mercats están avuy en baixa; pero en particular los d' Inglaterra, ahont la aglomeració d' arribadas ha impresionat las subastas, donant resultats poch satisfactoris.

Creym que aquest estat de cosas variará en las subastas de Nadal, pera quan deuen arribar á Inglaterra algunas remesas de fruyta bona, sortidas d' aquest port (Valencia).

Y si s' suspen la confecció per alguns dias y comensa ben organizada la exportació de la segona temporada, no dubtém s' alcansin bonas vendas, que vingán á compensar las que ara s' han portat á cap ab pérdua, degut, segons dihem, á la aglomeració d' envíos.

Los preus se sostenen los matelxos: á 1'25 y 1'50 pessetas la arroba en la Ribera y á 2'50 y 1'5 miler en la Plana.

Com succeheix tots los anys en los dias que precedeixen á las festas de Nadal, los embarchs de taronja han menguat molt y no s' reanimarán fins á mitjans de Janer. Los preus de 4 y 1'12 y 5 rals son casi nominals. Aixó contribuheix molt los mals preus que la fruyta ha alcansat á Inglaterra, segons tenim ja manifestat. Aixís ho confirma també l' *Eco del Júcar*, setmanari d' Alcira, que diu lo següent en son últim número:

«Després de las noticias que sobre taronja donem en nostre últim número, continuaren en baixa ls preus á Inglaterra, degut al mal estat en que arribaren las caixas, per manera que ls cárrechs per *Sesostris*, *Hispània* y *Medusa* s' realisaren desde 5 á 9 schelins las 420 y 490 y 9 á 14 selected y llargas.

Posteriorment arribaren, entre altres, los vapors «*Ardanhan* y *Shamrock*», que descarregant la fruyta en millors condicions, obtingueren en la subasta de 12 del corrent, 9 á 11 1'12 schelins caixas de 420 y 490, y fins 15 schelins selected y llargas.

No obstant de que una mica milloraren los preus sobre las d' anteriors vendas, encara ofereixen sensible pérdua, y desitjem confiadament que las novas arribadas, menos abundantas y en vigílias de festas, obtingan millors vendas y permetian compensar aquells quebrantos.

Las llimonas s' han realisat més favorablement desde 15 á 23 schelins caixa, y las de sebas aprop de 11 schelins.

A Marsella s' han venut últimament las caixas de taronja de 240, 312, 420 y 490 de 20 á 21 franchs, y ls cárrechs en orri que anavan arribant de nostra costa á 40 franchs lo miler, pero en espera de varias e importantes arribadas s' opinava per la baixa.»

CEREALS Y LLEGUMS.

Figueras.—Blat, á 27,50 pessetas l' hectólitre.—Mestall, á 28,88.—Ségol, á 19,38.—Ordi, á 13,13.—Cívada, á 12,50.—Blat de moro, á 17,50.—Mill, á 20.—Panis, á 25.—Monjetas, á 32,56.—Clurons, á 37,50.—Fahas, á 18,13.—Pabons, á 18,75.—Vi, á 36.—Aygardent, á 75.—Oli, á 74,62.

Gerona.—Blat de 1.ª classe, á 25 pssetas la cuartera de 80 litres.—De 2.ª, á 22.—Mestall, á 18.—Ordi, á 10'50.—Blat de moro, á 15'50.—Monjetas, á 26.—Fabas, á 14'50.—Mill, á 16.—Fajol, á 15.—Cibada, á 10.—Vessas, á 15.—Ségol, á 20.—Ciurons, á 30.—Farina de 1.ª classe, á 22 quintá.—De 2.ª, á 20.—De 3.ª, á 18.

Olot.—Blat de 1.ª classe, de 82 á 89 rals quartera de mida nova.—De 2.ª, de 78 á 86.—De 3.ª, de 74 á 82.—Mestall, de 66 á 74.—Blat de moro de 51 á 58.—Fajol, de 48 á 52.—Monjetas, de 76 á 100.—Ordi, de 46 á 50.—Ségol, de 60 á 64.—Mill, de 56 á 60.—Panís, de 76 á 80.—Fabas, de 60 á 64.—Cibada, de 40 á 44.—Blat fort, de 68 á 72.—Id. ab ordi, de 44 á 48.—Id. ab vessas, de 56 á 60.—Vessas, de 60 á 64.—Ous, de 36 á 38 cuartos dotzena.

Vich.—Xexa, á 17'50 pssetas la quartera.—Forment, á 16'25.—Mestall, á 11'75.—Ségol, á 10'50.—Ordi, á 9.—Cibada, á 7.—Espelta, á 5'50.—Blat de moro, á 12'50.—Mill, á 12.—Fajol, á 11.—Fabas, á 12'50.—Llegum, á 12'50.—Fasols, á 20.—Ciurons, á 20.

Vilafranca del Panadés.—Vi pera embarcar, de 110 á 120 rals carga.—Id. blanch, de 90 á 100.—Id. pera taberna, de 90 á 100.—Id. pera cremar, de 42 á 44.—Anissats de 30º, de 100 á 110 la xeressana.—Esperit de 35º, de 1760 á 1780.—Id. de brisa, 1240 á 1280.—Farina de 1.ª classe, de 82 á 88 quintá.—Id. de 2.ª, de 72 á 76.—Id. de 3.ª, de 56 á 58.—Blat, de 80 á 82 quartera.—Ordi, de 36 á 37.—Guixas, de 52 á 54.—Fabons, de 50 á 52.—Blat de moro, de 46 á 48.

REVISTA VINÍCOLA

Los compradors tant nacionals com estranjers continuan retrets. Sembla com si s' haguessen donat la consigna de veure venir. Aquesta situació anormal no s' esplica d' altre manera que per las inmoderadas previsions dels culliters que han cregut de bona fe que duraria molt lo calor ab que 'ls estranjers, y casas del país compraren á preus fabulosos. Hi ha qui s' arrepenteix ja de tal entussiasme y qui busca desferse de lo que comprá ab pérduas molt sensibles. Los compradors, donchs, están excessivament reservats, lo qual farà á nostre entendre, que 'ls preus actuals no podrán sostenirse y baixarán forsosament á principis d' any nou. En los mercats del Vendrell, Vilafranca. Sant Sadurní y Vilanova, quals vins son solicitats pera América, regna una gran calma; á Cervera, Tárrega y altres punts de la Segarra han sufert ja una baixa de 5, 6 y 7 pssetas per carga á causa de la ausencia absoluta de compradors. Los vins pera embarch continuan sense variació de 38 á 39 pesos forts pera la Isla de Cuba y de 41 y 112 á 42 pera Montevideo y Buenos Aires per pipa catalana á bordo.

De tots modos, en las quatre provincias catalanas regna la mes complerta calma respecte al comers de vins. Los comerciants que exportavan aquest líquit pera Fransa, no 's decideixen á operar en vista de la exigencia dels culliters d' aquestas provincias.

Aixó y la época en que 'ns trobém, en la qual ningú pensa sino en los balansos de cap d' any, fa que 'l negoci estigan més paralisats encara

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13, baixos.